

POSLOVNO-KOMERCIALNA ŠOLA CELJE
Poklicna in strokovna šola

CELJSKI SREDNJEŠOLCI – UPORABNIKI KNJIŽNIC

Avtorice:
Katja Cmok, 3. b
Vesna Kovačič, 3. b
Marijana Vasiljević, 3. c

Mentorica:
Simona Rap, univ. dipl. ekon.

Mestna občina Celje, Mladi za Celje

Celje, marec 2008

ZAHVALA

Zahvaljujemo se mentorici knjižničarki Simoni Rap, za pomoč, usmerjanje in spodbudo pri delu, ko nam je nekje na polovici izdelave raziskovalne naloge že skoraj zmanjkalo volje za nadaljnje delo.

Iskreno se zahvaljujemo tudi profesorici Ireni Lasnik za jezikovni pregled naloge.

Hvala vsem dijakom – anketirancem, ki so bili pripravljeni odgovarjati na anketni vprašalnik in ravnateljem, ki so nam omogočili izvedbo ankete na srednjih šolah v Celju.

KAZALO

1 POVZETEK	4
2 UVODNI DEL	5
2.1 IZBIRA IN DEFINIRANJE RAZISKOVALNEGA PROBLEMA	5
2.2 DOLOČITEV RAZISKOVALNIH CILJEV	6
2.2.1 Cilji v teoretičnem delu naloge:	6
2.2.2 Cilji v empiričnem delu naloge:	6
2.3 OPREDELITEV HIPOTEZ	7
2.4 METODE RAZISKOVALNEGA DELA	8
2.4.1 Omejitve pri izdelavi raziskovalne naloge	8
3 BRANJE	9
3.1 BRALNA KULTURA	10
3.2 BRANJE PRI SREDNJEŠOLCIH	11
4 KNJIGA – VES SVET NA PAPIRJU	12
4.1 KJE JE NAJBOLJE HRANITI KNJIGE?	12
5 KNJIŽNICE	13
5.1 ZGODOVINSKI RAZVOJ KNJIŽNIC	14
5.2 VRSTE KNJIŽNIC	15
5.2.1 NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA (NUK)	16
5.2.2 OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE	18
5.3 ŠOLSKE KNJIŽNICE	19
5.3.1 NASTANEK IN RAZVOJ ŠOLSKIH KNJIŽNIC	19
5.3.2 KNJIŽNIČNO GRADIVO	21
5.3.3 ČAS ODPRTOSTI TER OPREMA ŠOLSKE KNJIŽNICE	22
5.3.4 RAČUNALNIŠKO OPREMLJANJE ŠOLSKIH KNJIŽNIC	22
6 SISTEM COBISS	23
7 EMPIRIČNI DEL	25
7.1 ANKETA ZA DIJAKE/INJE GIMNAZIJ, STROKOVNIH IN POKLICNIH ŠOL V CELJU	25
8 OVREDNOTENJE HIPOTEZ	47
9 SKLEPNE MISLI	49
10 VIRI	51
11 PRILOGE	52

1 POVZETEK

Ključne besede: branje, bralna kultura, knjige, knjižnice, šolske knjižnice, uporabniki knjižnic, COBISS/OPAC, UDK.

Knjižnice so zakladnice, ki hranijo največje bogastvo v tiskani obliki - knjige. V današnjem času hranijo knjižnice poleg knjig tudi drugo knjižnično gradivo: zvočne, slikovne in elektronske zapise (CD-ROM-e, videokasete, dvd-je ...). Knjižnice knjižnično gradivo zbirajo, obdelajo, hranijo in izposojajo uporabnikom.

Glede na vrsto uporabnikov ločimo splošne knjižnice, šolske knjižnice, visokošolske in specialne ter nacionalno knjižnico.

Šolske knjižnice podpirajo izobraževalni proces na šoli. Knjižnično dejavnost izvajajo za učence osnovnih šol, dijake srednjih šol, študente višjih strokovnih šol ter za strokovne delavce šole. Knjižnično gradivo šolske knjižnice mora vsebinsko zastopati vsa predmetna področja vzgojno-izobraževalnega dela na šoli.

Knjižnice prispevajo s svojo dejavnostjo k dvigu nivoja pismenosti in razvijanju bralne kulture posameznika. Na razvoj bralne kulture vplivajo najprej starši, nato vrtec, šola in kasneje posameznik sam. Branje je v naši vsakdanjosti nujno potrebno. Za človeka je branje spretnost, ki mu pomaga, da se znajde v življenju.

Veliko mladih v srednji šoli ne najde prave motivacije za branje in berejo samo tisto literaturo, ki jo zahteva šolsko delo. Medtem ko so v osnovni šoli radi brskali med knjižnimi policami v knjižnici in iskali knjige za branje v prostem času, začno v srednji šoli govoriti, da berejo tako že dovolj za šolsko delo in da jim vzame šolsko delo preveč časa. Obisk knjižnice jim postane nujno zlo, ki ga morajo opraviti zaradi šolskega dela in ne toliko iz lastne motivacije.

2 UVODNI DEL

2.1 IZBIRA IN DEFINIRANJE RAZISKOVALNEGA PROBLEMA

Veliko mladih, ki so v osnovni šoli radi brali, začne v srednji šoli nenadoma govoriti, da za branje nimajo dovolj časa, ker jim vzame drugo delo preveč časa in da berejo tako že dovolj za šolsko delo. Nekoč so bili navdušeni raziskovalci med knjižnimi policami, ko so radi brskali med knjigami v knjižnici. V obdobju srednje šole jim postane obisk knjižnice le še nujno zlo, ki ga morajo opraviti zaradi šolskega dela.

Med srednješolci izgubi knjižnica veliko nekoč dobrih bralcev.

Z raziskavo smo želele ugotoviti, ali si večina dijakov izposoja knjige v knjižnicah za potrebe šolskega dela ali tudi za branje v prostem času. Zanimalo nas je, kakšne knjige najraje berejo srednješolci ter ali berejo več strokovno literaturo ali leposlovje.

Ugotoviti smo želele, ali dijaki dovolj berejo in zakaj ne berejo dovolj.

Želele smo ugotoviti, ali si dijaki izposojajo knjige v šolskih knjižnicah in/ali v splošnih knjižnicah. Zanimalo nas je, ali dobijo v šolskih knjižnicah dovolj literature, ki jo potrebujejo za delo v šoli in kaj bi spremenili v knjižnici (predlogi).

2.2 DOLOČITEV RAZISKOVALNIH CILJEV

Cilji, ki smo jih postavile pri naši raziskavi, so naslednji:

2.2.1 Cilji v teoretičnem delu naloge:

- raziskati, kaj je branje;
- raziskati, kaj je knjiga;
- raziskati, kako hranimo knjige;
- raziskati področje delovanja knjižnic;
- proučiti delovanje šolskih knjižnic;
- proučiti sistem COBISS/OPAC.

2.2.2 Cilji v empiričnem delu naloge:

- raziskati, ali berejo gimnazijci več kot dijaki drugih programov;
- raziskati, ali berejo dekleta raje kot fantje;
- raziskati, za kakšen namen si dijaki izposojajo knjige v knjižnicah;
- raziskati, ali si izposojajo dijaki knjige v šolskih knjižnicah in/ali v splošnih knjižnicah;
- raziskati, ali je v šolskih knjižnicah dovolj literature, ki jo dijaki potrebujejo za delo v šoli;
- raziskati, kaj bi dijaki spremenili v knjižnici, ki jo obiskujejo;
- raziskati, kakšne knjige dijaki berejo (strokovno literaturo, leposlovje ...);
- raziskati, ali berejo dijaki tudi med počitnicami;
- raziskati, ali poznajo dijaki elektronski online dostop COBISS/OPAC in, ali ga uporabljajo.

2.3 OPREDELITEV HIPOTEZ

V raziskovalni nalogi smo postavile naslednje hipoteze:

H1: Gimnazijci berejo več kot dijaki poklicnih, tehničnih in strokovnih šol.

H2: Dekleta berejo več kot fantje in so pogostejše obiskovalke knjižnic.

H3: 70 % srednješolcev si izposoja v knjižnicah knjige za potrebe šolskega dela.

H4: Večina dijakov si izposoja knjige v šolskih knjižnicah in manj v splošnih knjižnicah.

H6: Šolske knjižnice imajo dovolj literature, ki jo potrebujejo dijaki za šolsko delo.

H7: Dijaki si v knjižnicah izposojajo največkrat strokovno literaturo in leposlovje, ki ga potrebujejo za domače branje.

H8: 70 % dijakov je zadovoljna z izbiro knjig, ki jo ponuja knjižnica in ne bi ničesar spremenili v njihovi knjižnici.

H9: Večina dijakov pozna elektronski online dostop COBISS/OPAC in ga uporablja za iskanje gradiva v knjižnicah.

2.4 METODE RAZISKOVALNEGA DELA

Raziskava je kombinacija teoretičnega in eksperimentalnega dela.

Pri raziskavi smo uporabile primarne in sekundarne metode raziskovanja. Z anketnim vprašalnikom (predstavlja primarno metodo raziskovanja) smo anketirale 322 dijakov celjskih srednjih šol v različnih izobraževalnih programih: gimnazije, triletni programi poklicnih šol, štiriletni programi strokovnih šol. Od vseh izpolnjenih anketnih vprašalnikov je bil eden neveljaven.

S sekundarno metodo raziskovanja smo proučile, zbrale in analizirale podatke iz različnih virov. V veliko pomoč nam je bila tudi zakonodaja, ki ureja področje delovanja knjižnic.

Metode, ki smo jih uporabile pri raziskavi:

- razčlenjevanje in analizo,
- združevanje ali sintezo,
- zbiranje ali kompilacijo,
- izbiro ali selekcijo,
- primerjanje podatkov ali komparacijo,
- razvrščanje ali klasifikacijo,
- sklepanje ali indukcijo.

2.4.1 Omejitve pri izdelavi raziskovalne naloge

Z anketnim vprašalnikom smo anketirale celjske srednješolce. Z namenom, da bi dijaki odgovarjali na anketni vprašalnik resno, smo se odločile, da bomo opravile anketo med dijaki v razredu pri posamezni šolski uri. Taka izvedba ankete je zahtevala organizacijo izvedbe ankete s strani naše mentorice in z ravnatelji srednjih šol. Predpostavljale smo, da nam bodo ravnatelji šol omogočili izvedbo ankete.

Pri izpolnjevanju anketnih vprašalnikov, ko so bili v razredu prisotni tudi profesorji, so dijaki odgovarjali na vprašanja z vso resnostjo. Na podlagi njihovih odgovorov smo dobile dovolj potrebnih podatkov za empirični del raziskave.

Za teoretični del raziskave smo dobile dovolj virov iz strokovne literature in zakonskih predpisov.

3 BRANJE

Branje je nujna spretnost, ki jo mora danes obvladati vsak posameznik, če hoče funkcionirati v družbi. Za človeka je branje sredstvo, ki mu pomaga, da se znajde v življenju. Branje je torej v naši vsakdanjosti nujno potrebno. Prispeva k našemu čustvenemu in intelektualnemu razvoju.

Branje je komunikacijska spretnost, namenjena spoznavanju sporočil, ki jih vsebujejo dokumenti.

Sonja Pečjak v svoji knjigi Kako do boljšega branja? navaja:

- Pri branju se poudarja predvsem procese zaznavanja in percepcije (Warner).
- Poudarja se semantično/pomensko plat (Trstenjak, Piaget, Russel).
- Branje je večstopenjski proces, v katerem sodelujejo različne sposobnosti. Sam proces branja se razgrajuje na posamezne stopnje (Bresson, Buzan).
- Poudarja se zveza med branjem in mišljenjem (Adler).

Branje je kompleksna psihična aktivnost, ki poteka na različnih psihičnih stopnjah, kjer potekajo različni psihični procesi.

Zakaj beremo? Ločimo tri temeljne nagibe za branje:

- Iz potrebe človeka izhaja, da bi razumeli in obvladali svet okoli sebe.
- Beremo, ker težimo k premagovanju življenjskih težav in želje po sprostivni.
- Beremo zaradi iskanja smisla sveta in življenja.

Ljudje beremo različna besedila za različne potrebe in priložnosti. Glede na to lahko ločimo naslednje vrste branja:

- informacijsko branje,
- branje za sprostitev,
- razmišljujoče (kognitivno) branje in
- literarno branje.

Pri branju razvijamo bralne sposobnosti. V celoti jih razvijemo (Kropp, 2000), ko znamo brati različne vrste besedil različnih zahtevnostnih stopenj. Branje človek izgrajuje celo življenje. Ko bralne sposobnosti razvije, jih nikoli več ne pozabi.

Pri branju pa ni pomembno samo sprejemanje napisanega, ampak tudi kritična presoja in razčlenitev prebranega. Govorimo o bralni učinkovitosti. Na bralno učinkovitost vplivajo naslednji dejavniki (Pečjak, 1996):

- percepcijski dejavniki (gibanje oči, vidno in slušno razločevanje);
- kognitivni dejavniki (splošna sposobnost in specifične sposobnosti);
- motivacijski dejavniki;
- socialno-kulturni dejavniki (socialno-ekonomski status, socialni in kulturni vplivi iz okolij).

Nekoč so znali brati le posamezniki. Iz zgodovine vemo, da niti kralji in kraljice niso brali. Za pisano besedo so imeli najete druge, ki so jim prebiral. Zaradi tega se je bralo včasih predvsem na glas, medtem ko danes beremo največkrat tiho, vsak zase.

3.1 BRALNA KULTURA

Na razvoj bralne kulture posameznika vplivajo najprej starši, vrtec, nato šola, knjižnice, mediji in kasneje posameznik sam. Majhnemu otroku najprej berejo starši. Otroci radi poslušajo in uživajo ob pravljicah. Ko se staršem zazdi, da otrok v nižjih razredih osnovne šole zmore brati sam, ponavadi prepusti otroku, da bere sam. Starši se v tem času premalokrat zavedajo, da otrok v tem obdobju še ne zna tako gladko brati, da ne bi potreboval njihove pomoči. Starši bi se morali z otrokom o prebrani knjigi pogovarjati, z otrokom bi morali kaj še skupaj prebrati.

Kasneje imajo veliko vlogo pri vzgajanju otrok in učencev v bralce ali nebralce, vrtci in šole. Danes dajejo v vrtcih branju velik pomen. Marsikje imajo v vrtcih bralne kotičke, vpeljali so tudi branje za bralno značko.

V šolah, poleg opismenjevanja s književnostjo, ki je opredeljeno v učnih načrtih, potekajo različni projekti, ki navajajo učence in dijake na branje. Delo s knjigo je obogateno z domačim branjem, ki je za vse učence in dijake obvezno pri pouku slovenščine. Po šolah deluje bralna značka, ki tudi spodbuja k branju. Šole pripravljajo tudi druge projekte, povezane s knjigo. K branju spodbujajo šolske knjižnice, kjer lahko učenci in dijaki izbirajo knjige po lastni izbiri ali nasvetu prijatelja, knjižničarke ...

Otrok prehodi v svojem razvoju pri branju različne bralne stopnje:

- predbralno obdobje;
- Obdobje prvega samostojnega branja. Na začetku tega obdobja, je za otroke še vedno pomembno branje odraslih, ker sami zgodbo bolje doživljajo, če jo poslušajo, kot če bi jo brali sami. Kasneje v tem obdobju otroci že sami berejo.
- Razvoj branja v poznem otroštvu.
- Diferenciacija branja mladostnikov.
- Prehod k odraslemu bralcu (okoli sedemnajstega leta mladostnika).

Brati se učimo celo življenje.

3.2 BRANJE PRI SREDNJEŠOLCIH

Veliko mladih, ki so v času osnovne šole radi brali, začne v srednji šoli nenadoma govoriti, da za branje nimajo več časa, ker jim vzame drugo delo preveč časa ali, da že berejo dovolj za šolsko delo. Iz nekoč navdušenih raziskovalcev med knjižnimi policami, ko so radi brskali med knjigami v knjižnici, se prelevijo v bralce, ko jim je branje in obisk knjižnice le še nujno zlo zaradi šolskega dela (domače branje, literatura za seminarsko nalogo). Nevarnost, ki grozi takim otrokom in mladostnikom ni v tem, da bi izgubili sposobnosti branja, temveč, da bi nehali uporabljati sposobnosti za branje.

Obdobja, ki so »nevarna«, da bodo otroci oz. mladostniki brali manj so (Knopp, 2000) okoli otrokovega devetega leta starosti in nekoliko kasneje, približno v prvem letniku srednje šole. Učitelji v tem času opažajo, da mnogi dijaki namenijo branju manj časa, kot so ga nekoč. Le 20 % dijakov bere iz lastne motivacije, skoraj četrtina dijakov pa ne bere. Svoj prosti čas izkoristijo za druge stvari. Veliko dijakov, ki so bili v osnovni šoli dobri bralci, pravi, da jih nič ne zanima, da jim vzame šola preveč časa ali, da nimajo kaj brati. Mnogokrat ne najdejo prave literature, še posebej starejši najstniki. Odločajo se za knjige za odrasle, vendar sami še niso odrasli (Kropp, 2000).

Še posebno je težko za srednješolce, ki ne berejo posebno dobro. Če ima dijak bralne sposobnosti osnovnošolca, še ne pomeni, da ga zanimajo knjige za osnovnošolce. Taki dijaki bi potrebovali knjige, ki so namenjene srednješolcem, vendar s krajšo obliko in prilagojene bralno manj sposobnim.

Med mladostniki izgubimo veliko bralcev. Taki bralci so izgubili zanimanje za branje, medtem ko bralne sposobnosti še imajo.

4 KNJIGA – VES SVET NA PAPIRJU

Prve »knjige« so poznali Babilonci in Asirci v obliki žganih glinastih ploščic. Pri Egipčanih, Grkih in Rimljanih so imele prve knjige obliko zvitkov iz papirusa.

In kakšne so knjige danes. Izdelane so iz platnic in knjižnega bloka, ki je sestavljen iz listov, ki so bili nekoč ročno popisani, v novejšem času pa so tiskani. Listi so spojeni v fizično enoto.

Življenjska doba knjige je odvisna predvsem od izbire papirja. Za izdelavo knjig uporabljajo danes manj obstojne vrste papirja (recikliran papir, papir z optičnimi belili). Papir vsebuje sestavine, ki tvorijo kisline. Le-te pa vztrajno razžirajo materiale. Razkroj se poveča, če so knjige iz takega papirja hranjene v toplih, svetlih, prevlažnih ali presutih prostorih.

Knjige dandanes najbolj uničuje človek. Bodisi zaradi neznanja ali pa tudi iz malomarnosti. Ljudje hranijo knjige v neprimernih prostorih. Zaradi vlage papir propada. Listi lahko splesnijo, lahko se tudi zlepijo. V nevezdrževanih skladiščih lahko poškodujejo knjige žuželke, ki lahko preluknjajo papir in platnice.

Velikokrat je človek pri uporabi knjige tudi malomaren. Knjige mehansko poškoduje, na vogalih listov pa se sčasoma poznajo tudi madeži naše mastne kože. Če človek izpostavlja knjige prekomerno UV-sevanju, se sčasoma poškoduje tisk in zmanjša se trdnost papirja.

Nekoč so uporabljali pri pisanju in tiskanju obstojna in neškodljiva črnila in barvila, danes pa se uporabljajo predvsem manj in slabo obstojna barvila.

4.1 KJE JE NAJBOLJE HRANITI KNJIGE?

Že Egipčani, Grki in Rimljani so se zavedali, da je treba knjige iz papirusa hraniti v temnih in suhih prostorih. Knjižnic v preteklosti niso nikoli postavili v pritlične, kletne ali podstrešne prostore. V prevlažnem prostoru začno knjige plesniti in razpadati, v presuhem se lahko presušijo in pokajo. V prostorih, kjer se knjige hranijo, je idealna 50-odstotna relativna vlaga in največ 18°C. Take razmere najlažje dosežemo v klasično grajenih stavbah z dobro naravno izolacijo, kjer ne prihaja do hitrih nihanj temperature in vlage. Zelo pomembno je, da postavimo knjižnico v prostore, kjer ni nevarnosti za vdor vode.

Knjige je najbolje postavljati na police ležeče. Tako postavljene lahko knjige »počivajo«. V preteklosti, ko je bilo knjig manj, so knjige tudi tako hranili. Danes zaradi maksimalne izrabe prostora postavljamo knjige na police pokončno. Če v takem položaju knjige nimajo dodatne opore, se lahko povesejo in zvijejo.

5 KNJIŽNICE

Knjižnice so zakladnice, ki hranijo največje bogastvo v pisani obliki, to je knjige. V sodobnem času hranijo knjižnice poleg knjig tudi druge informacijske vire.

Knjižnice prispevajo s svojo dejavnostjo k dvigu nivoja pismenosti in razvijanju bralne kulture. Kako uspešne bodo pri tem, je odvisno tudi od knjižničnega gradiva, ki ga nudijo svojim uporabnikom.

Knjižnice knjižnično gradivo zbirajo, obdelujejo, hranijo in izposojajo. Med knjižnično gradivo uvrščamo tiskane, zvočne, slikovne in elektronske zapise. Knjižnično gradivo so tudi rokopisi in drugo neobjavljeno gradivo.

Knjižnice zagotavljajo dostop do knjižničnega gradiva in sodelujejo pri posredovanju informacij. Svojim uporabnikom nudijo izobraževanje in informacijsko opismenjevanje. Uporabnike usposabljaajo za uporabo knjižnice in jih seznanjajo z novostmi v knjižnici. Nudijo pomoč in svetovanje pri iskanju gradiv in informacij.

Uporabniki knjižnice so fizične in pravne osebe, ki uporabljajo gradivo, storitve in opremo knjižnice. Uporabnik knjižnice postane njen član, ko se včlani v knjižnico. Svoje članstvo izkazuje s člansko izkaznico.

Knjižnice morajo imeti tudi dostop do svetovnega spleta in do informacij o dejavnostih in prireditvah, ki jih izvajajo.

Poslovanje knjižnic določajo naslednji zakoni in pravilniki:

1. Zakon o knjižničarstvu,
2. Zakon o obveznem izvodu publikacij,
3. Uredba o osnovnih storitvah knjižnic,
4. Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe,
5. Pravilnik o sofinanciranju osrednjih specializiranih informacijskih centrov,
6. Pravilnik o razvidu knjižnic,
7. Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah,
8. Pravilnik za izdajo dovoljenja za vzajemno katalogizacijo,
9. Pravilnik o vrstah in naboru elektronskih publikacij za obvezni izvod,
10. Pravilnik o hranjenju, uporabi in izločanju obveznih izvodov publikacij,

11. Navodilo za izločanje in odpis knjižničnega gradiva,
12. Priporočila komisije o digitalizaciji in spletni dostopnosti kulturnega gradiva in digitalnem arhiviranju,
13. Načela licenciranja.

5.1 ZGODOVINSKI RAZVOJ KNJIŽNIC

Najstarejše knjižnice izvirajo iz starega Egipta, ki je bil med prvimi deželami, kjer so uporabljali pisavo. V teh knjižnicah so hranili zapise na papirusovih zvitkih v glinastih vrčih. Knjižnice v starem Egiptu so bile verskega značaja in so hranile verske dokumente ali državni arhivi, kjer so bili shranjeni zapisi vladarja o davkih, uredbah ...

3000 let pr. n. št. so obstajale javne in zasebne knjižnice, ki so hranile knjige različnih znanosti, med drugim tudi o medicini in astronomiji.

Proti koncu 4. st. pr. n. št. je grški vladar Ptolomej I. osnoval knjižnico v Aleksandriji, ki je bila največja v antičnem svetu. V njej je bilo pol milijona rokopisov. Knjižnica je bila uničena leta 391 po n. š. po povelju rimskega cesarja Teozija.

V 1. stoletju pr. n. š. so začeli knjižnice ustanavljati tudi Rimljani. Knjižnica v Kostantinoplju, ki je bila ustanovljena v 4. stoletju po n. š. je v 300 letih prerasla v tedaj največjo knjižnico na svetu. V 7. in 8. stoletju so knjižnice ustanavljali tudi muslimani v Bagdadu, v Cordobi v Španiji in še kje.

Po padcu Rima so v Evropi postale knjige in knjižnice dobrina, ki so jih lahko uživali le redki izobraženci. To so bili v glavnem le duhovniki in redovniki.

V srednjem veku so se pod vplivom renesanse začele ustanavljati univerze. Znane univerzitetne knjižnice so bile v severni Italiji, Parizu, v Pragi, Oxfordu in Cambridgeu, vendar so si lahko knjige sprva izposojali samo predstojniki in učitelji. Poleg samostanskih in univerzitetnih knjižnic je bilo v tistih časih tudi nekaj zasebnih zbirk, ki so bile last premožnih družin (npr. Medičejci iz Firenc).

Izum tiska sredi 15. stoletja je omogočil, da so mnoga literarna dela razmnožili v hebrejščini, latinščini, grščini in zahodnoevropskih jezikih. Knjige so postale lažje dostopne in tako se je tudi več ljudi lažje naučilo brati. Ob koncu 16. stoletja so se začele javne knjižnice hitro širiti. Javne knjižnice so pospešile izobraževanje in omogočile, da so bile knjige dostopne tudi revnim. Poznali so dve vrsti javnih knjižnic:

- študijske knjižnice, ki so bile namenjene raziskovanju in
- knjižnice, v katerih so si lahko ljudje izposojali na dom najrazličnejše knjige za pouk in razvedrilo.

Sistemi javnih knjižnic so se v različnih deželah različno razvijali, skupno jim je bilo to, da so jih v 16., 17. in 18. stoletju ustanavljali predvsem kralji, prelati in včasih tudi bogati in človekoljubni posamezniki. Nekatere so se ohranile, veliko jih je pestilo pomanjkanje sredstev in so jih morali prodati. Ena največjih knjižnic na svetu je bila v tem času Narodna knjižnica v Franciji.

Proces razvoja javnih knjižnic, kot jih poznamo danes, je močno napredoval v 19. stoletju z vzponom meščanskega razreda. Med knjižnicami so bile v tistem času najbolj organizirane nemške; bilo jih je več vrst, v Angliji, ZDA, Belgiji.

5.2 VRSTE KNJIŽNIC

Glede na vrsto uporabnikov knjižničnega gradiva ločimo naslednje vrste knjižnic:

- splošne,
- šolske,
- visokošolske,
- specialne in
- nacionalno.

Splošne knjižnice izvajajo knjižnično dejavnost za prebivalstvo v svojem okolju. Poleg osnovne dejavnosti, to je izposoje, sodelujejo posredno v vseživljenjskem izobraževanju uporabnikov. Organizirajo tudi posebne oblike dejavnosti za otroke, mladino in odrasle, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture in kulturne prireditve, povezane z njihovo dejavnostjo (organizirajo srečanja z literarnimi ustvarjalci, organizirajo predstavitve pesniških zbirk ...). Med naloge splošnih knjižnic spada tudi zbiranje, obdelava, varovanje in posredovanje domoznanskega gradiva.

Šolske knjižnice podpirajo izobraževalni proces na šoli. Knjižnično dejavnost izvajajo za učence, dijake, študente višjih strokovnih šol ter za strokovne delavce šole.

Visokošolske knjižnice so knjižnice na visokih strokovnih šolah in na fakultetah. Podpirajo študijski in raziskovalni proces, tako da izvajajo knjižnično dejavnost za študente, visokošolske učitelje in visokošolske sodelavce.

Univerzitetne knjižnice izvajajo knjižnično dejavnost univerz. Poleg osnovne knjižnične dejavnosti, to je, da zbirajo, obdelujejo in izposojajo knjižnično gradivo, pridobivajo in obdelujejo tudi obvezne izvode gradiv, ki nastajajo in se obdelujejo v okviru univerz, vključno z diplomskimi, magistrskimi in doktorskimi nalogami. Prav tako koordinirajo izdelavo bibliografije visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev svoje univerze.

Specialne knjižnice gradijo specializirane knjižnične in podatkovne zbirke na posameznih znanstvenih in strokovnih področjih.

Nacionalna knjižnica je osrednja državna knjižnica, ki zbira, obdeluje, hrani, varuje ter posreduje temeljno nacionalno zbirko. Na ta način varuje in skrbi za zaščito narodove pisne kulturne dediščine. V republiki Sloveniji je osrednja nacionalna knjižnica Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani.

5.2.1 NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA (NUK)

Nacionalna knjižnica Republike Slovenije je Narodna in univerzitetna knjižnica (NUK) v Ljubljani. Zgrajena je bila med leti 1936 in 1941. Načrt za nacionalno knjižnico v Ljubljani je zasnoval Plečnik in je njegovo največje delo, ki ga je začel načrtovati leta 1927. Knjižnica ima obliko nepravilnega trikotnika s štirimi štirinadstropnimi trakti. Zunanost je grajena iz opeke, ki jo dopolnjujejo neenakomerni in različno obdelani kamniti kvadri. Glavni vhod knjižnice predstavlja mogočen vhodni portal z bronastimi vrtnicami. V prvo nadstropje knjižnice vodi mogočno reprezentančno stopnišče. V prvem nadstropju je čitalnica, ki je visoka štiri nadstropja, z 236 sedeži. NUK ima 8.410 m² površin, za kar je predvidenih 240.000 enot knjižničnega gradiva. NUK hrani na vrhu glavnega stopnišča kip Primoža Trubarja, začetnika slovenske pisane besede.

Slika 1: NUK (Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani)

V notranjosti stavbe je vrsta lepih arhitekturnih podrobnosti, delno iz podpeškega marmorja, delno iz bronu ali oplemenitenega lesa. Fasado ob Gosposki ulici krasi mogočen kip Mojzesa (delo kiparja Lojzeta Dolinarja, ki spominja na lik impresionista Riharda Jakopiča).

Ob knjižnici (Vegova ulica) stojijo kipi prvih slovenskih univerzitetnih profesorjev: Ivana Prijatelja, Franceta Kidriča, Frana Ramovša in Rajka Nahtigala.

V letih 1989 in 1999 je bila Narodna in univerzitetna knjižnica obnovljena po načrtih arhitekta Marka Mušiča.

Književne zbirke, ki jih hrani NUK, izvirajo iz 18. stoletja. V zbirki je 637 knjig, ki so bile rešene iz požara v Jezuitskem kolegiju na Levstikovem trgu leta 1774, 15 let pa jih je hranila Jezuitska šola. Leta 1791 je zbirka vsebovala 20.000 knjig, svoje prostore pa je našla v ljubljanskem Liceju na Vodnikovem trgu. Leta 1794 je postala knjižnica javnega značaja, leta 1807 pa je pričela s shranjevanjem vseh publikacij, ki so se pojavile na Kranjskem. V obdobju Ilirskih provinc je prejela izvode vseh publikacij v takratni državi. Leta 1850 je bila preimenovana v »Koroško študijsko knjižnico«, leta 1919 pa v »Državno študijsko knjižnico«. Leta 1921 je postala »Državna biblioteka« in dobila pravico do prejemanja obveznega izvoda vseh tiskov z območij nekdanje Jugoslavije. Knjižnico je vedno bolj pestila prostorska stiska, zato je dobila v zasilno uporabo prostore adaptiranega dela Poljanske gimnazije. Vlada v Beogradu kljub temu ni bila naklonjena gradnji novega objekta. Zato so se pojavile množične študentske demonstracije in protesti, ki so dosegli izgradnjo sedanjega poslopja, v katerega se je zbirka preselila leta 1941. Med drugo svetovno vojno (1944) je v čitalnico strmoglavilo letalo in uničilo okrog 60.000 knjig. V Narodno in univerzitetno knjižnico se je ustanova preimenovala leta 1945.

5.2.2 OSREDNJA KNJIŽNICA CELJE

Zgodovinski razvoj knjižnice

1927

V pritličnih prostorih celjskega mestnega magistrata so odprli prvo Mestno knjižnico. Vodila jo je Vera Levstik.

1945

Vera Levstik je ponovno organizirala mestno knjižnico. Ljudska knjižnica Ivan Cankar, kakor se je sprva imenovala, je imela sedež na Glavnem trgu.

1946

Ministrstvo za prosveto LR Slovenije je izdalo odredbo o ustanovitvi okrožne študijske knjižnice za celjsko okrožje. Za njen sedež so določili Staro grofijo, ravnatelj je postal prof. Vado Novak.

1949

Mestna knjižnica se je s svojimi 8000 knjigami preselila v preurejene nekdanje kavarniške prostore na današnjem Krekovem trgu.

1952

Mestna knjižnica se je ponovno selila. Novo domovanje je našla v prostorih bivše Južnoštajerske hranilnice, nasproti poštne stavbe.

1955

Študijska knjižnica je dobila prvo čitalnico.

1962

Mestna knjižnica se je preselila na Gledališki trg, kjer je še danes sedež Oddelka za odrasle in mladino.

1963

Na Gledališkem trgu so odprli Pionirsko knjižnico. Tu še danes deluje Oddelek za otroke. Pred tem je bila knjižnica za otroke v Razlagovi ulici.

1963-67

Gradnja nove stavbe Študijske knjižnice na Muzejskem trgu, kjer je še danes sedež oddelkov: za študij, domoznanstvo, nabava in obdelava gradiva, uprava in knjigovoznica.

1972

Knjižnico Svoboda Gaberje združijo s Študijsko knjižnico.

1974

Z združitvijo Študijske knjižnice in Mestne ljudske knjižnice je nastala Osrednja knjižnica Celje. Knjižnica je ob "poroki" razpolagala z 230.000 knjigami.

1976

Na pobudo takratne oblasti so ustanovili "marksistično knjižnico"; ustanovljen je bil tudi domoznanski oddelek

1979

Osrednjo knjižnico Celje so preimenovali v Knjižnico Edvarda Kardelja.

1982

Vojnik je dobil novo knjižnico, ki je prišla pod okrilje celjske knjižnice.

1985

Na Gledališkem trgu so uredili nove knjižnične prostore za otroke. V stare so preselili marksistično literaturo.

5.3 ŠOLSKE KNJIŽNICE

Šolska knjižnica je sestavni del vzgojno-izobraževalnega procesa v vrtcu, osnovni šoli, šoli s prilagojenim programom, srednji šoli, glasbeni šoli, dijaškem domu in v višji šoli. Namenjena je potrebam učencev, dijakov, študentov (v nadaljevanju dijakov) in delavcem šole. Delovanje šolske knjižnice določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja v 68. členu, ki pravi: »Šola ima knjižnico«. Dejavnost knjižnice obsega zbiranje, strokovno obdelavo knjižničnega gradiva, hranjenje in izposojanje gradiva ter opravljanje informacijsko-dokumentacijske dejavnosti. Gradivo šolske knjižnice posamezne šole mora vsebinsko zastopati vsa predmetna področja vzgojno-izobraževalnega dela na šoli. Šolska knjižnica je informacijsko središče šole, zato naj bi se šolska knjižnica nahajala v osrednjem delu šole.

Cilji šolske knjižnice podpirajo cilje vzgojno-izobraževalnega procesa in so z njimi usklajeni. Ti cilji so:

- zadovoljevanje informacijskih in kulturnih potreb dijakov in zaposlenih na šoli;
- podpora k učnim načrtom šole z ustreznim izborom knjižničnega gradiva in s programom dela;
- motiviranje dijakov pri branju, učenju in pri izvenšolskih dejavnostih;
- vzgoja samostojnega in aktivnega uporabnika knjižnice;
- povezovanje v knjižnični informacijski sistem z enotno strokovno obdelavo.

5.3.1 NASTANEK IN RAZVOJ ŠOLSKIH KNJIŽNIC

Šolske knjižnice so bile ustanovljene v protestantskih deželnih stanovskih šolah v 16. stoletju. V Ljubljani je bila kot javna knjižnica ustanovljena leta 1969 knjižnica deželnih stanov in cerkve na Kranjskem. Njen ustanovitelj je bil Primož Trubar. Namenil jo je učiteljem protestantske stanovske šole, pridigarjem in drugim slovenskim in nemškimi protestantskim deželanom. Fond knjižnice je bogatila osebna zbirka Primoža Trubarja, ki so jo dopolnili darovi protestantskih pridigarjev, šolnikov, plemičev in meščanov, med njimi Jurij Dalmatin, Feliks Trubar, Adam Bohorič, Sebastijan Krelj in drugi. Ta knjižnica je vsebovala več kot 1.500 zvezkov in je postala najbogatejša knjižnica sočasne verske in humanistične posvetne literature v latinskem, nemškem, italijanskem, francoskem in slovenskem jeziku na Kranjskem. Učiteljem so bili v 17. in 18. stoletju, ko so bile ustanovljene gimnazije, ki so jih vodili jezuiti, namenjeni posebni fondih njihovih samostanskih knjižnic.

Prva uredba šolskih knjižnic sega v leto 1849. S posebno ministrsko organizacijsko uredbo so postale šolske knjižnice obvezne na vseh srednjih šolah, na gimnazijah in realkah. Namenjene so bile profesorjem in učencem. Take knjižnice so bile v Celju, Celovcu, Gorici, Idriji, Kočevju, Ljubljani, Mariboru in Novem mestu.

V letih od 1865 do 1875 so bili v obliki priročnika in na osnovi uredbe izdelani akti, ki pomenijo prve temelje za organiziranje vseh vrst šolskih knjižnic.

Leta 1869 so bile v vsakem šolskem okraju ustanovljene učiteljske strokovne knjižnice na učiteljiščih. Postopoma so bile šolske knjižnice ustanovljene tudi na osnovnih šolah.

Predpisi o šolskih knjižnicah se znova pojavijo leta 1929 in postanejo tudi del bibliotekarske stroke. Republiška matična služba in strokovno knjižničarsko društvo sta izdelala leta 1972 standarde za delovanje šolskih knjižnic. Leta 1982 je knjižničarski zakon opredelil šolske knjižnice kot posebno vrsto knjižnic in jih vključil v knjižnični informacijski sistem Slovenije.

Leta 1989 je Strokovni svet za knjižničarstvo sprejel Standarde in normative za šolske knjižnice. Le-ti opredeljujejo cilje, naloge, knjižničarsko gradivo, strokovno ureditev, knjižnične delavce ter prostor in opremo šolske knjižnice.

Skozi razvoj šolskih knjižnic se je spreminjala tudi vloga šolskega knjižničarja. Leta 1992 je Strokovni svet RS za vzgojo in izobraževanje sprejel sklep, da se šolske knjižničarje uvrsti med pedagoške delavce. Leta 1995 je ta-isti strokovni svet sprejel Idejni načrt razvoja slovenskih šolskih knjižnic, ki opredeljuje vlogo in pomen šolske knjižnice.

Leta 1996 sprejet Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja določa tudi delovanje šolske knjižnice. V svojem 68. členu pravi: »Šola ima knjižnico. Knjižnica zbira knjižnično gradivo, ga strokovno obdeluje, hrani, predstavlja in izposoja ter opravlja informacijsko-dokumentacijsko delo kot sestavino vzgojno-izobraževalnega dela na šoli.

5.3.2. KNJIŽNIČNO GRADIVO

Šolske knjižnice hranijo naslednje vrste knjižničnega gradiva:

- knjižno gradivo (monografije, serijske publikacije),
- neknjižno gradivo (avdio in videokasete, računalniške zapise, didaktično gradivo, multimedijsko gradivo ...) in
- publikacije, ki izhajajo na šoli.

Standardi določajo temeljno knjižno zalogo šolske knjižnice. Ta naj šteje najmanj 3000 enot za dijake in vsaj 1000 enot aktualne strokovne literature. Srednja šola ima najmanj 15 knjig na dijaka in 50 knjig na učitelja. Knjižna zbirka se dopolnjuje in obnavlja z letnim prirastom, ki šteje najmanj 2 knjigi na dijaka v srednji šoli. Prirast periodike naj šteje najmanj en naslov letno, prirast neknjižnega gradiva pa naj zajema vsaj 10 % skupnega prirasta knjižničnega gradiva.

5.3.2.1 Strokovna ureditev knjižničnega gradiva

Knjižnično gradivo je v knjižnicah srednjih šol razvrščeno po načelu prostega pristopa na osnovi sistema univerzalne decimalne klasifikacije (UDK). Prosti pristop omogoča dijakom prosto pristopanje do gradiva, kar pomeni, da lahko sami dostopajo in poiščejo gradivo, ki ga potrebujejo.

Univerzalna decimalna klasifikacija je sistem, ki ga je leta 1876 zasnoval ameriški bibliotekar Melwin Dewey. Sistem se je v desetletjih spreminjal in dopolnjeval ter tako prerasel v enega najbolj razširjenih sistemov v svetu. Značilnost UDK je univerzalnost v knjižnicah po svetu in zajema vsa področja znanja, razdeljena na 9 osnovnih skupin:

- 0 Splošno.
- 1 Filozofija. Psihologija.
- 2 Verstva.
- 3 Sociologija. Družboslovje.
- 5 Naravoslovje.
- 6 Medicina. Blagoznanstvo.
- 7 Šport. Umetnost.
- 8 Jezikoslovje. Književnost.
- 9 Biografije. Zgodovina. Zemljepis.

UDK – univerzalna decimalna klasifikacija je način razvrščanja gradiva po tematiki oz. vsebini, pri čemer se posamezni vsebinski sklopi označijo s številčnimi kodami (vrstilci).

5.3.3 ČAS ODPRTOSTI TER OPREMA ŠOLSKE KNJIŽNICE

Šolska knjižnica deluje v skladu z letnim delovnim načrtom šolske knjižnice, ki je sestavni del letnega delovnega načrta dela šole.

Šolska knjižnica mora biti odprta in dostopna uporabnikom v času trajanja pouka in interesnih dejavnosti, vendar ne manj kot štiri pedagoške ure dnevno. Šola, ki ima zaposlenega enega knjižničarja, mora ravno tako zagotoviti ustrezno odprtost, razen v času izvajanja knjižničnih informacijskih znanj in druge bibliopedagoške vzgoje.

Ker je šolska knjižnica v funkciji informacijskega središča šole, je najugodnejša lega šolske knjižnice v osrednjem delu stavbe. Notranja razporeditev in oprema naj bo postavljena tako, da omogočata poleg izposoje tudi druge dejavnosti knjižnice. Šolska knjižnica naj ima tudi čitalniška mesta za individualno učenje in prebiranje knjižničnega gradiva, ki naj bodo odmaknjena od osrednjega dela knjižnice. Celotna uporabna površina knjižnice za šolo z 18 oddelki naj meri 246 m.

5.3.4 RAČUNALNIŠKO OPREMLJANJE ŠOLSKIH KNJIŽNIC

V zadnjih desetih letih se je delovanje šolskih knjižnic na področju računalniške obdelave lokalnih zbirk podatkov in izposoje knjižničnega gradiva sistemsko poenotilo. Šolske knjižnice so začele uporabljati na področju računalniškega opremljanja računalniški programski paket Šolska knjižnica. V zadnjih letih je prešlo zlasti več srednješolskih knjižnic, ki imajo bogat in pester knjižnični fond šolskih, v sistem COBISS. Sistem COBISS omogoča, da postane gradivo knjižnic javno dostopno in na voljo vsem zainteresiranim uporabnikom v okviru knjižničnega informacijskega sistema Slovenije.

6 SISTEM COBISS

COBISS (Kooperativni online bibliografski sistem in servisi) je knjižnično informacijski sistem vzajemne katalogizacije za potrebe slovenskih knjižnic.

Standarde ter programsko opremo COBISS razvija in vzdržuje IZUM (Inštitut informacijskih znanosti) v Mariboru.

COBISS/OPAC je mrežna aplikacija knjižnično informacijskega sistema COBISS, ki omogoča knjižnicam in končnim uporabnikom knjižnic online dostop:

- do bibliografsko-kataložnih podatkov v vzajemnem sistemu COBISS, COLIB in lokalne baze podatkov knjižnic;
- do drugih baz podatkov COBISS;
- do specializiranih baz podatkov.

Postopki iskanja do baz podatkov so prilagojeni različnim stopnjam znanja uporabnikov. Glede na to ločimo tri načine iskanja:

- osnovni,
- izbirni in
- ukazni način iskanja.

1. **Osnovni način iskanja** podatkov omogoča iskanje po petih vnaprej določenih iskalnih poljih:

- avtorju,
- naslovu,
- letu izida,
- ključnih besedah in/ali
- založniku.

The screenshot displays the COBISS search interface. At the top, there is a navigation bar with icons for 'Baza podatkov', 'Iskanje', 'Registracija', 'Zbirke', 'Knjižnica knjižnic', 'Mreža', 'Opis', 'Prijavi', 'Moj račun', 'Pomoč', 'COBISS.SI', and 'Povezave/vebnik'. Below this, a search form is visible with the following fields: 'Avtor:', 'Naslov:', 'Leto izida:', 'Ključne besede:', 'Založnik:', 'Jezik:' (with a dropdown menu set to 'ni izbrani'), 'Vrsta gradiva:' (with a dropdown menu set to 'vse vrste gradiv'), and 'E-dostop:'. A search button with a magnifying glass icon is located to the right of the form. Below the form, there is a link 'Izpiš zadetkov izbran' and a footer with copyright information: '© 1997-2008 IZUM'.

V **izbirnem načinu** lahko iščemo po 50-tih iskalnih poljih – dodatnih indeksih:

V ukaznem načinu iščemo z ukazom Select, ki omogoča uporabo Boolovih (AND, OR, NOT) in kontekstnih operaterjev (WITH, NEAR SUBFIELD). Možen je izpis seznama pojmov, ki nastopajo v bazi podatkov, krajšanje iskalnih pojmov (besed in fraz), omejevanje iskanja po jeziku in vrsti gradiva (vse vrste gradiva, monografske publikacije, serijske publikacije, članki, vse vrste gradiva ...), urejanje rezultatov iskanja itd. Na voljo je več različnih izpisnih formatov za bibliografske podatke: skrajšani, uporabniški, uporabniški polni, listek COMARC)

Končni uporabniki in knjižnice lahko kopirajo zapise iz baze podatkov COBISS/OPAC za osebno uporabo. Uporabniki lahko na računalniku od doma preverijo, ali je posamezen izvod gradiva dostopen ali ne. Pridejo lahko do informacije, ali je gradivo prosto ali je izposojeno, kdaj je rok vrnitve. Uporabniki lahko tudi pogledajo, katero gradivo imajo izposojeno. Lahko si podaljšajo rok izposoje, rezervirajo gradivo, naročijo lahko gradivo v medknjižnični izposoji. Pogledajo lahko trenutno stanje dolgov in terjatev ter naročijo storitve elektronskega obveščanja.

COBISS omogoča tudi dostopanje do:

- **Bibliografije raziskovalcev** - je spletna aplikacija, ki omogoča izdelavo osebnih bibliografij raziskovalcev. V sistemu COBISS:SI se po enotni metodologiji vodijo bibliografije vseh slovenskih raziskovalcev, ki so evidentirani pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije.
- **Najbolj brane knjige** je spletna aplikacija, ki omogoča izdelavo seznamov najpogosteje izposojenega gradiva v določenem obdobju (na osnovi podatkov o izposoji v tistih knjižnicah, ki imajo avtomatizirano izposajo).

7 EMPIRIČNI DEL

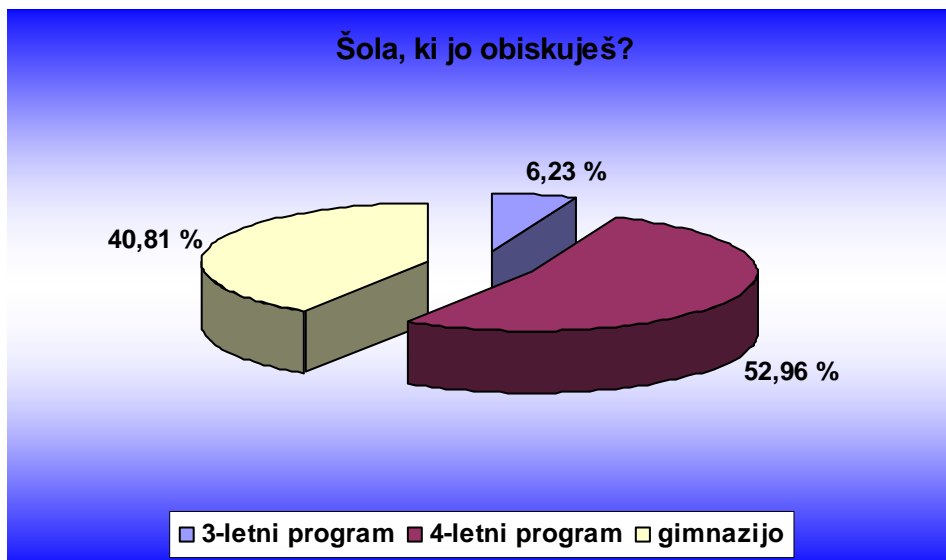
7.1 ANKETA ZA DIJAKE/INJE GIMNAZIJ, STROKOVNIH IN POKLICNIH ŠOL V CELJU

Z anketnim vprašalnikom smo anketirale 322 dijakov celjskih srednjih šol v različnih izobraževalnih programih: gimnazije, triletno poklicne šole, štiriletne strokovne šole. Od vseh izpolnjenih anketnih vprašalnikov je bil eden neveljaven.

Anketiranje je potekalo v decembru 2007 in v prvi polovici januarja 2008.

1. KAKŠNO ŠOLO OBISKUJEŠ?

Odgovor	Število odgovorov	Delež
3-letni program	20	6,23 %
4-letni program	170	52,96 %
gimnazijo	131	40,81 %

40,81 % anketiranih dijakov je gimnazijcev. Nekaj več kot polovica anketiranih dijakov obiskuje štiriletne programe srednješolskega strokovnega izobraževanja in 6,23 % triletne programe poklicnega izobraževanja.

2. KAKŠNE KNJIGE BEREŠ?

Odgovor	Število odgovorov	Delež
strokovno literaturo	52	16,20 %
poezijo	7	2,18 %
romane	98	30,53 %
drugo	132	41,12 %
strokovno literaturo in romane	32	9,97 %

Dijaki najraje berejo romane po resničnih dogodkih, kriminalke in druge zvrsti romanov. Strokovno literaturo prebira 16,20 % dijakov, poezijo pa samo 2,18 % dijakov. 9,97 % dijakov se je opredelilo, da berejo radi strokovno literaturo in romane.

3. ZA KAKŠEN NAMEN SI NAJVEČKRAT IZPOSODIŠ KNJIGE V KNJIŽNICI?

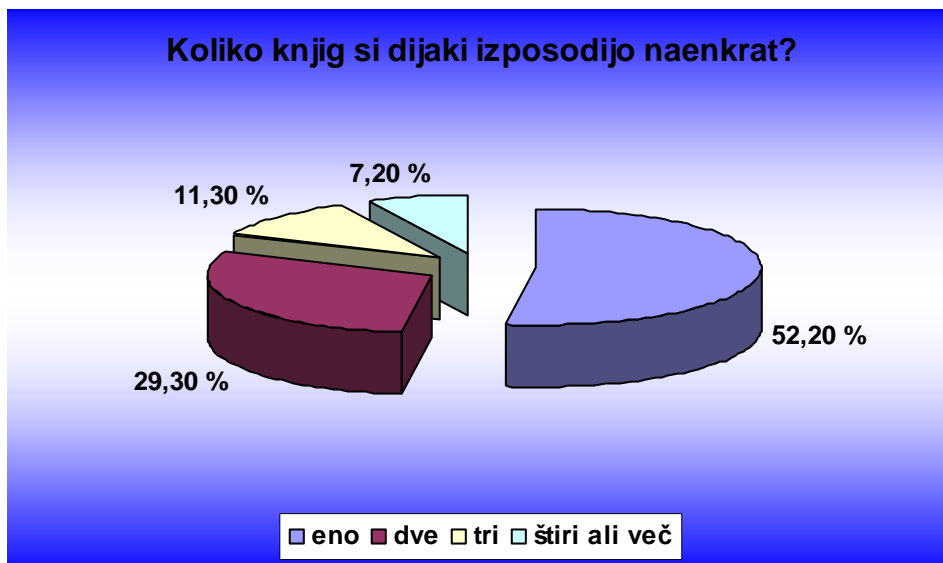
Odgovor	Število odgovorov	Delež
za delo v šoli	206	64,20 %
za branje v prostem času	51	15,90 %
drugo	30	9,40 %
za delo v šoli in branje v prostem času	31	9,70 %
Ostali kombinirani odgovori	3	0,80 %

Analiza anketirancev je pokazala, da si dijaki v knjižnicah največkrat izposojajo knjige za šolsko delo. Takih dijakov je 64,20 %. Samo 15,90 % dijakov si izposoja knjige za branje v prostem času. 9,70 % dijakov meni, da si izposojajo v knjižnicah gradivo za šolsko delo in za branje v prostem času.

4. KOLIKO KNJIG SI NAENKRAT IZPOSODIŠ?

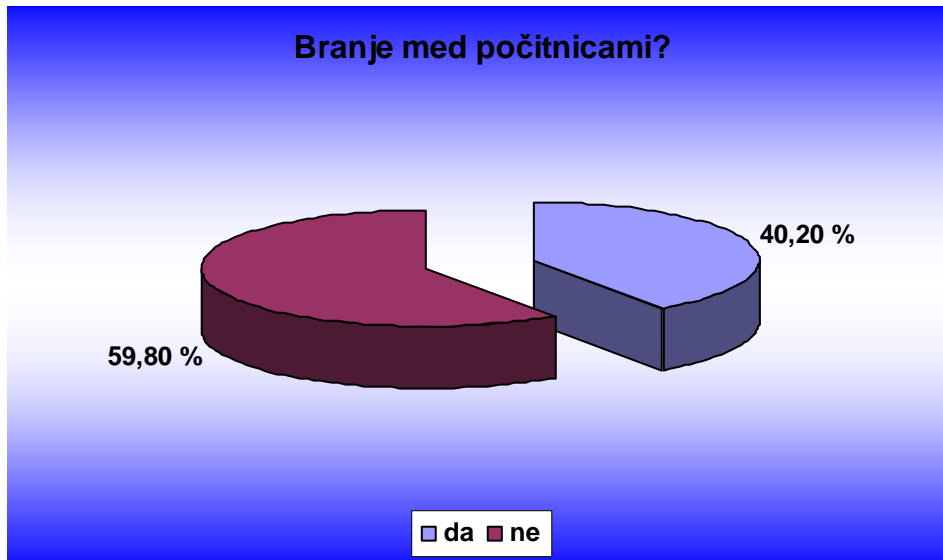
Odgovor	Število odgovorov	Delež
eno	167	52,2 %
dve	95	29,3 %
tri	36	11,3 %
štiri ali več	23	7,2 %

Analiza anketirancev je pokazala, da si dijaki ob obisku knjižnice največkrat izposodijo po eno knjigo. Takih dijakov je 52,2 %. 29,4% dijakov si izposodi ob obisku knjižnice po dve knjigi, 11,3 % tri knjige in 7,2 % štiri knjige ali več.

5. ALI BEREŠ MED POČITNICAMI?

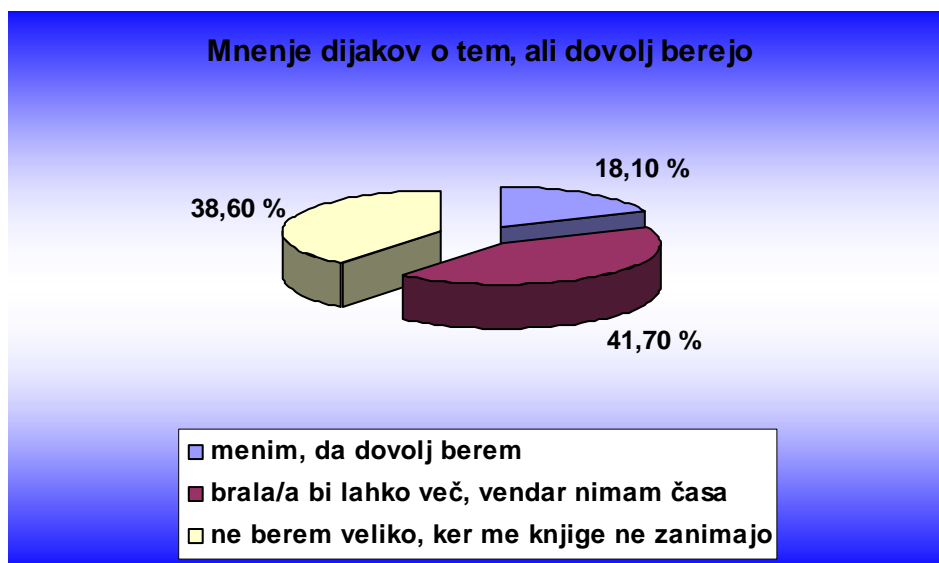
Odgovor	Število odgovorov	Delež
da	129	40,20 %
ne	192	59,80 %

Analiza anketirancev je pokazala, da večina dijakov, teh je kar 59,80 % ne bere med počitnicami. Če primerjamo te rezultate z rezultati, da bere med šolskim letom iz lastne motivacije le 25 % dijakov, lahko ugotovimo, da jih bere med počitnicami več, to je 40,20 %.

6. SE TI ZDI, DA DOVOLJ BEREŠ?

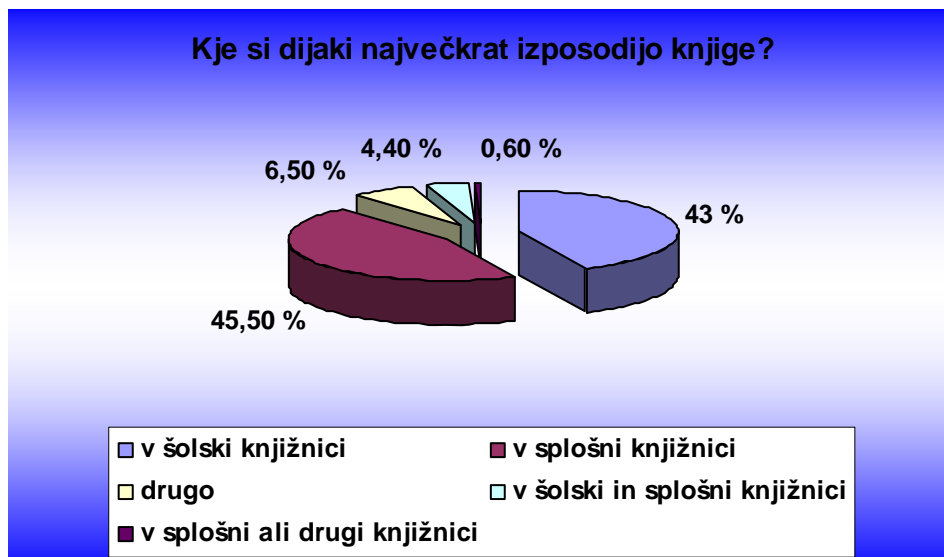
Odgovor	Število odgovorov	Delež
menim, da dovolj berem	58	18,1 %
brala/a bi lahko več, vendar nimam časa	134	41,7 %
ne berem veliko, ker me knjige ne zanimajo	124	38,6 %
drugo	5	1,6 %

Analiza anketirancev je pokazala, da 38,6 % anketirancev ne bere veliko, ker jih knjige ne zanimajo. 41,7 % anketirancev meni, da bi lahko brali več, vendar nimajo časa. Samo 18,1 % anketirancev meni, da berejo dovolj. 1,6 % anketirancev je takih, ki se niso opredelili, koliko berejo.

7. KJE SI NAJVEČKRAT IZPOSODIŠ KNJIGE?

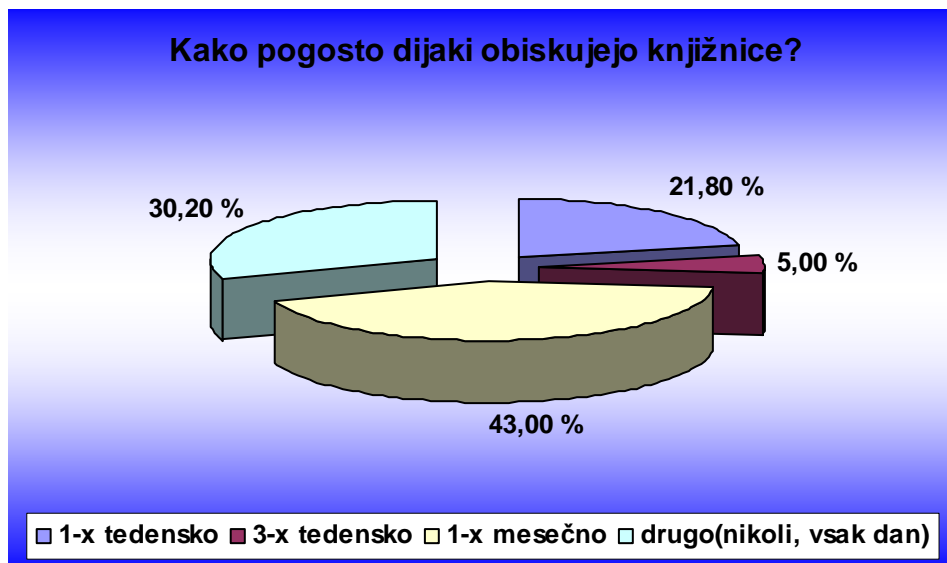
Odgovor	Število odgovorov	Delež
v šolski knjižnici	138	43 %
v splošni knjižnici	146	45,5 %
drugo	21	6,5 %
v šolski in splošni knjižnici	14	4,4 %
v splošni ali drugi knjižnici	2	0,6 %

45,5 % dijakov si izposoja knjige v splošni knjižnici in 43 %, v šolski knjižnici. Ugotovile smo, da dijaki poleg šolskih knjižnic, obiskujejo tudi splošne knjižnice. 6,5 % anketirancev si išče vire drugje (internet).

8. KAKO POGOSTO OBISKUJEŠ KNJIŽNICE?

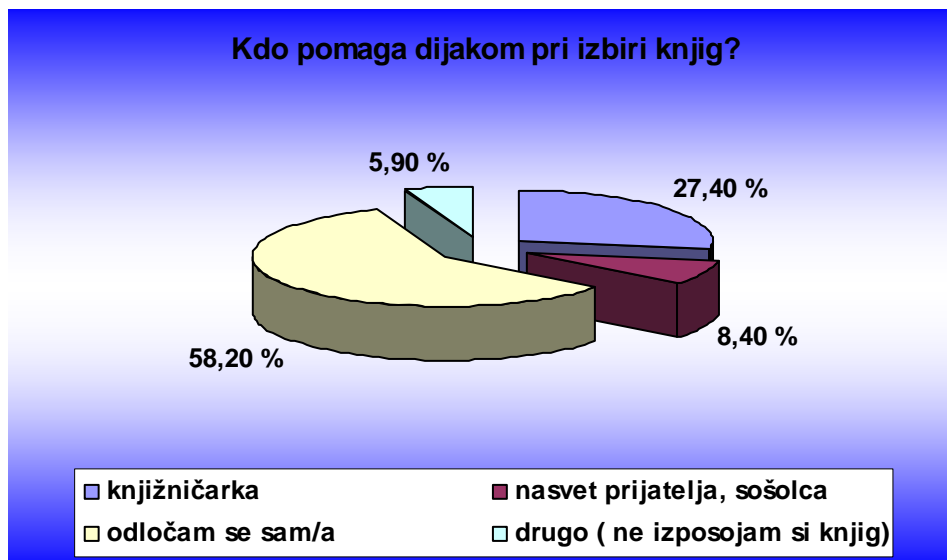
Odgovor	Število odgovorov	Delež
1-x tedensko	70	21,8 %
3-x tedensko	16	5,0 %
1-x mesečno	138	43,0 %
drugo-nikoli, vsak dan	97	30,2 %

Analiza anketirancev je pokazala, da je med dijaki največ takih, ki obiščejo knjižnico v povprečju 1x-mesečno. Teh je kar 42,9 %. 21,8 % dijakov obiskuje knjižnico 1x-tedensko. Rednih obiskovalcev knjižnic je med dijaki samo 4,9 % (3-x tedensko). 30,2 % dijakov se je odločilo za možen odgovor drugo, kjer niso navajali, kolikokrat obiščejo knjižnice.

9. KDO TI POMAGA PRI IZBIRI KNJIG?

Odgovor	Število odgovorov	Delež
knjižničarka	88	27,4 %
nasvet prijatelja, sošolca	27	8,4 %
odločam se sam/a	187	58,2 %
drugo (ne izposojam si knjig)	19	5,9 %

Analiza anketirancev je pokazala, da dijaki v knjižnici največkrat izbirajo knjige po lastni presoji (58,2 %). 21,2 % anketirancem pomaga pri izbiri knjig knjižničar/ka, 8,4 % anketirancev izbere knjige po nasvetu prijatelja ali sošolca. Kar 5,3 % anketirancev meni, da si ne izposojajo knjig.

10. KAKŠNO GRADIVO SI NAJVEČKRAT IZPOSODIŠ V KNJIŽNICAH (KNJIGE, CD-je, DVD-je, VIDEOKASETE, ČASOPIS ...)?

Odgovor	Število odgovorov	Delež
knjige	223	69,5 %
cd-je, dvd-je, revije videokasete	98	30,5 %

Večina dijakov si izposoja v knjižnicah knjige. Manj kot tretjina dijakov si izposoja v knjižnicah poleg knjig tudi neknjižno gradivo: DVD-je, CD-je, videokasete, časopise, revije.

11. ALI SI ZADOVOLJEN/NA Z IZBIRO KNJIG, KI TI JIH PONUJA KNJIŽNICA?

Odgovor	Število odgovorov	Delež
da	252	74,8 %
ne	69	25,2 %

Tri četrtine dijakov je zadovoljnih z izbiro knjig v knjižnici. Ostali menijo, da niso zadovoljni in da bi bila lahko izbira knjižničnega gradiva še večja.

12. ALI JE V TVOJI ŠOLSKE KNJIŽNICI DOVOLJ LITERATURE, KI JO POTREBUJEŠ ZA DELO V ŠOLI?

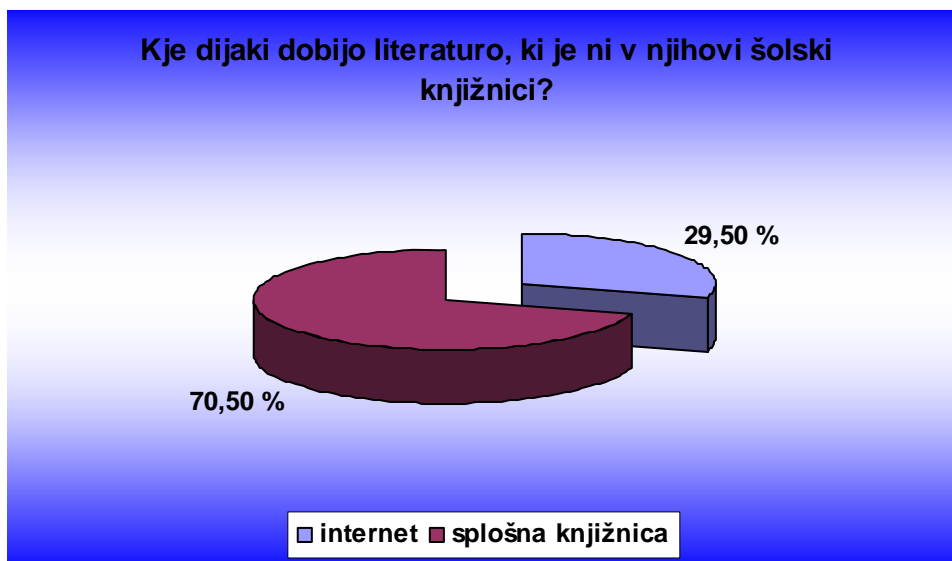
Odgovor	Število odgovorov	Delež
da	240	78,5 %
ne	81	21,5 %

78,5 % anketirancev meni, da je v šolski knjižnici dovolj literature, ki jo potrebujejo za delo v šoli. 21,5 % anketirancev meni, da v šolski knjižnici ni dovolj literature za šolsko delo.

13. ČE SI NA PREJŠNJE VPRAŠANJE ODGOVORIL/A Z NE, NAVEDI, KJE DOBIŠ LITERATURO, KI JO POTREBUJEŠ ZA DELO V ŠOLI!

Odgovor	Število odgovorov	Delež
internet	18	29,5 %
splošna knjižnica	43	70,5 %

Na to vprašanje so odgovarjali dijaki, ki menijo, da v njihovi šolski knjižnici ni dovolj literature, ki jo potrebujejo. Analiza anketirancev je pokazala, da si ti dijaki največkrat izposojajo literaturo v splošni knjižnici. 29,5 % dijakov pridobi vire s pomočjo interneta.

14. ALI BI KAJ SPREMENIL/A V KNJIŽNICI, KI JO OBISKUJEŠ?

Odgovor	Število odgovorov	Delež
da	54	16,8 %
ne	267	83,2 %

Analiza anketirancev je pokazala, da 83,2 % anketirancev v knjižnici, ki jo obiskujejo, ne bi ničesar spremenili. 16,8 % anketirancev s knjižnico, katere uporabniki so, niso zadovoljni.

15. ALI SI ZADOVOLJEN/NA S KNJIŽNIČARKINO POMOČJO?

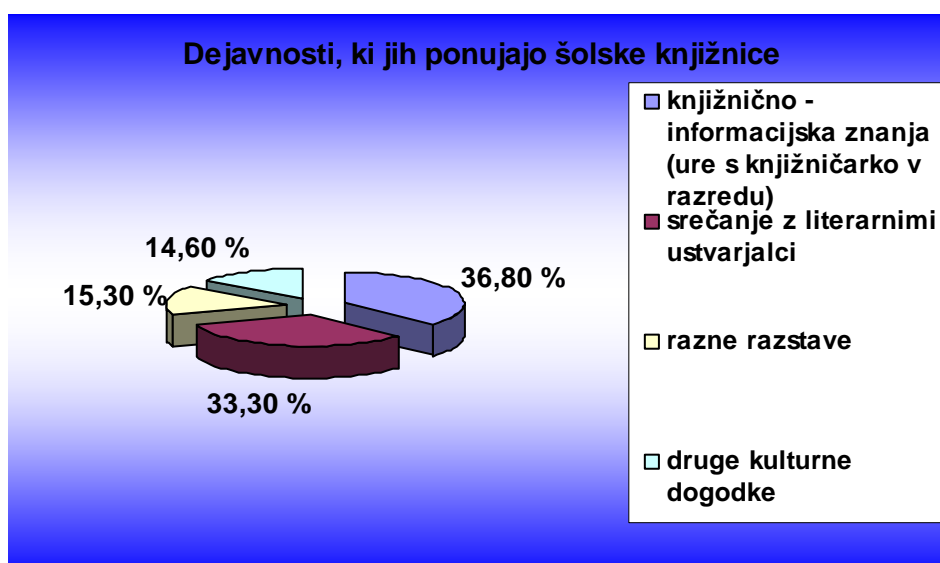
Odgovor	Število odgovorov	Delež
da	287	89,4 %
ne	34	10,6 %

Analiza podatkov je pokazala, da je večina anketirancev zadovoljnih s knjižničarkino pomočjo. Desetina anketirancev je s knjižničarkino pomočjo in delom nezadovoljnih.

16. KATERE DEJAVNOSTI POLEG IZPOSOJE KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IZVAJAJA VAŠA ŠOLSKA KNJIŽNICA?

Odgovor	Število odgovorov	Delež
knjižnično - informacijska znanja (ure s knjižničarko v razredu)	118	36,8 %
srečanje z literarnimi ustvarjalci	107	33,3 %
razne razstave	49	15,3 %
druge kulturne dogodke	47	14,6 %

Šolske knjižnice izvajajo poleg izposoje knjižničnega gradiva tudi druge dejavnosti: 36,8 % anketirancev meni, da izvajajo šolske knjižnice knjižnično - informacijska znanja. Šolske knjižnice prirejajo tudi srečanja z literarnimi ustvarjalci (33,30 %), pripravljajo razstave (15,3 %) in prirejajo druge kulturne dogodke (14,6 %).

17. ALI SE VAM ZDI, DA JE VAŠA ŠOLSKA KNJIŽNICA DNEVNO ODPRTA DOVOLJ ČASA?

Odgovor	Število odgovorov	Delež
da	265	83 %
ne	56	17 %

Večina dijakov meni, da je njihova šolska knjižnica odprta dovolj časa dnevno. Skoraj petina dijakov ni zadovoljnih z odprtostjo šolske knjižnice. Menijo, da bi morala biti šolska knjižnica odprta dalj časa.

18. KOLIKO UR DNEVNO BI MORALA BITI ODPRTA VAŠA KNJIŽNICA?

Odgovori, če si na prejšnje vprašanje odgovoril z NE!

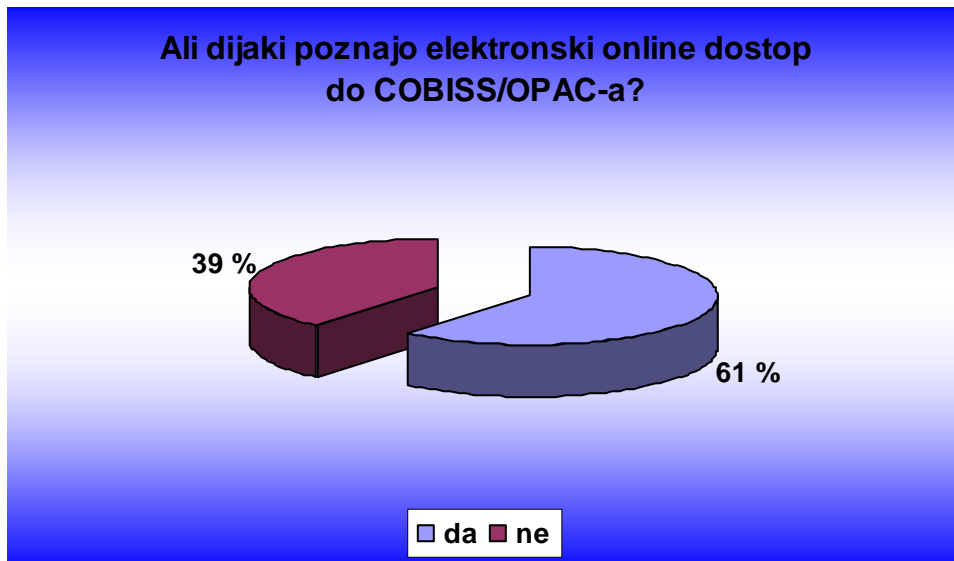
Odgovor	Število odgovorov	Delež
5 ur	8	14 %
cel pouk	32	57 %
brez odgov.	16	29 %

Pri prejšnjem vprašanju smo ugotovili, da skoraj petina dijakov meni, da šolska knjižnica ni odprta dovolj časa dnevno. Polovica teh dijakov meni, da bi morala biti njihova knjižnica odprta cel pouk. Skoraj tretjina dijakov, ki niso zadovoljni z urnikom šolske knjižnice, pa na to vprašanje ni odgovorilo.

19. ALI POZNAŠ ELEKTRONSKI ONLINE DOSTOP DO COBISS/OPAC-a?

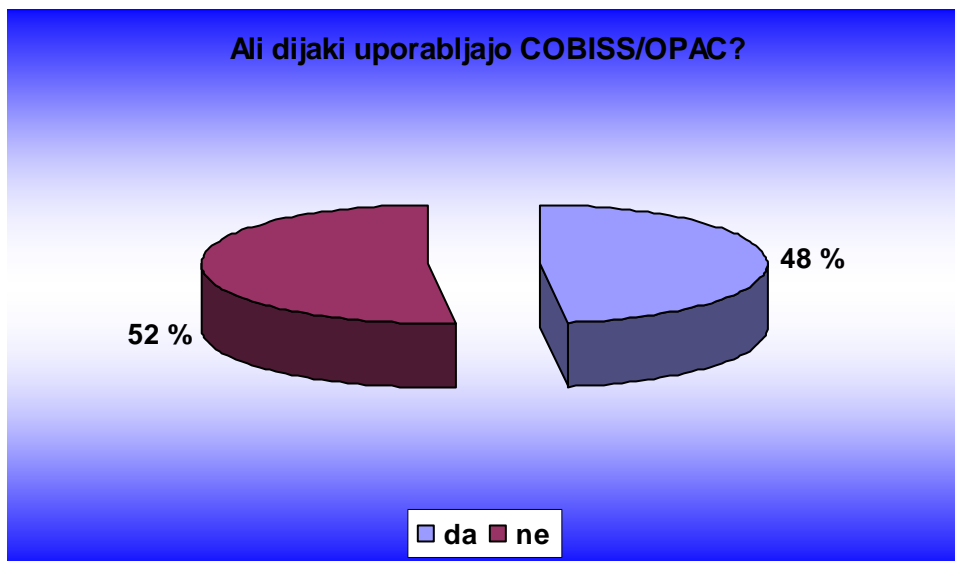
Odgovor	Število odgovorov	Delež
da	197	61 %
ne	124	39 %

Raziskava kaže, da skoraj 40 % dijakov ne pozna elektronskega dostopa COBISS/OPAC.

20. ČE SI NA PREJŠNJE VPRAŠANJE ODGOVORIL Z DA, ODGOVORI ALI UPORABLJAŠ TA PROGRAM?

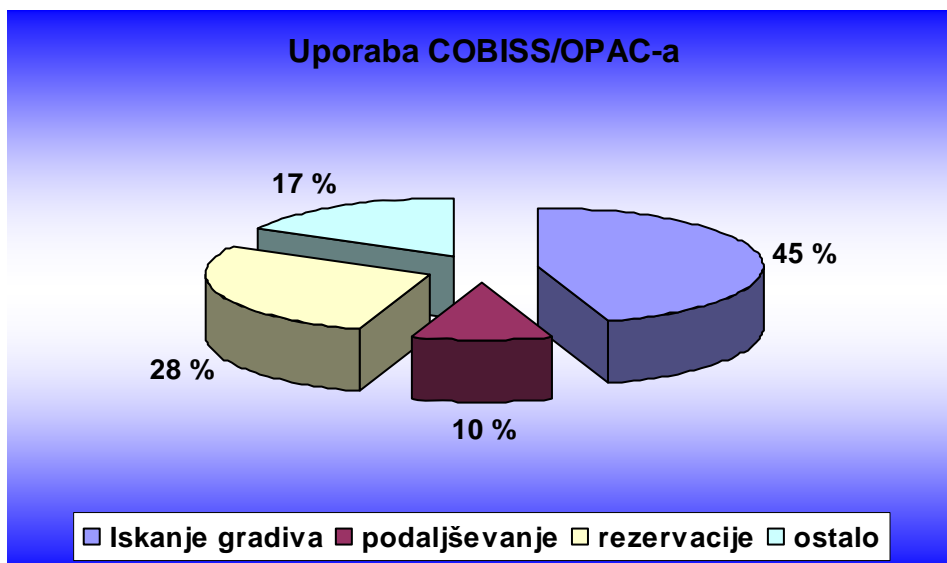
Odgovor	Število odgovorov	Delež
da	76	48 %
ne	84	52 %

Pri prejšnjem vprašanju smo ugotovili, da 60 % dijakov pozna elektronski dostop COBISS/OPAC. Od teh dijakov jih samo polovica uporablja ta program za iskanje gradiva po knjižnicah.

21. KDAJ IN ZAKAJ UPORABLJAŠ COBISS?

Odgovor	Število odgovorov	Delež
iskanje gradiva	33	45 %
podaljševanje	7	10 %
rezervacije	20	28 %
ostalo	12	17 %

Skoraj polovica dijakov, ki uporablja elektronski dostop COBISS/OPAC, uporablja ta program za iskanje knjižničnega gradiva. Skoraj tretjina dijakov uporablja ta program za rezervacije gradiv. Ostali dijaki uporabljajo COBISS/OPAC za podaljševanje izposojenih gradiv.

8 OVREDNOTENJE HIPOTEZ

H1: Gimnazijci berejo več, kot dijaki poklicnih, tehničnih in strokovnih šol.

Hipotezo lahko potrdimo. Med počitnicami bere 50 % gimnazijcev, medtem ko je takih dijakov v strokovnih in poklicnih šolah le 30 %. Gimnazijci menijo, da bi lahko brali več, vendar nimajo dovolj časa. Dijaki ostalih programov menijo, da ne berejo veliko, ker jih knjige ne zanimajo.

H2: Dekleta berejo več kot fantje in so pogostejše obiskovalke knjižnic.

Tudi to hipotezo potrdimo. Dekleta obiščejo knjižnice pogosteje kot fantje in sicer v povprečju 1x-tedensko, fantje pa ponavadi 1x-mesečno. Dekleta si največkrat izposodijo v knjižnici po dve knjigi in berejo več tudi med počitnicami (55 %), medtem ko si fantje ponavadi izposodijo po eno knjigo. Med počitnicami bere samo četrtnina fantov.

H3: 70 % srednješolcev si izposoja v knjižnicah knjige za potrebe šolskega dela.

Hipotezo lahko potrdimo, saj si dobri dve tretjini dijakov izposoja gradivo v knjižnicah za šolsko delo. Samo četrtnina dijakov si izposoja knjige za branje v prostem času, kar pomeni, da jih le toliko v prostem času tudi bere.

H4: Večina dijakov si izposoja knjige v šolskih knjižnicah in manj v splošnih knjižnicah.

Hipotezo lahko ovržemo, saj si polovica dijakov izposoja knjige tudi v splošnih knjižnicah. Tri četrtine dijakov meni, da je v njihovi šolski knjižnici dovolj literature, ki jo potrebujejo za delo v šoli. Sklepamo lahko, da ta dejavnik ni razlog za obisk v splošni knjižnici, kar je spodbudno. Pomeni, da dijaki niso samo obiskovalci šolskih knjižnic, ampak da obiskujejo tudi splošne knjižnice.

H6: Šolske knjižnice imajo dovolj literature, ki jo potrebujejo dijaki za šolsko delo.

Hipotezo lahko potrdimo, saj 75 % dijakov meni, da je v njihovi šolski knjižnici dovolj literature, ki jo potrebujejo za šolsko delo. Analiza raziskave je pokazala, da so dekleta nekoliko zahtevnejše bralke, saj primerjava med dekletimi in fanti pokaže, da je med dekletimi več takih, ki menijo, da v njihovi šolski knjižnici ni dovolj literature za šolsko delo.

H7: Dijaki si v knjižnicah izposojajo največkrat strokovno literaturo in leposlovje, ki ga potrebujejo za domače branje.

To hipotezo lahko potrdimo, saj si dijaki v šolskih knjižnicah izposojajo največkrat strokovno literaturo in romane. Primerjava med izposojajo strokovnega

gradiva in leposlovja (romani) pokaže, da si dijaki izposojajo več leposlovja – romane. Ker smo potrdili hipotezo, da si dijaki največkrat izposojajo v knjižnicah knjige za šolsko delo, lahko sklepamo, da berejo leposlovje predvsem za domače branje.

H8: 70% dijakov je zadovoljna z izbiro knjig, ki jo ponuja knjižnica in ne bi ničesar spremenili v njihovi knjižnici.

To hipotezo potrdimo, saj 80 % dijakov meni, da so zadovoljni s ponudbo knjig v knjižnici. Večina dijakov tudi meni, da je v njihovi šolski knjižnici dovolj literature za delo v šoli in ne bi ničesar spremenili.

H9: Večina dijakov pozna elektronski online dostop COBISS/OPAC in ga uporablja za iskanje gradiva v knjižnicah.

Hipotezo ovržemo, saj kar 38 % dijakov ne pozna elektronskega dostopa COBISS/OPAC. Samo polovica dijakov, ki pozna COBISS/OPAC, uporablja ta online dostop, s pomočjo katerega iščejo določeno gradivo v njihovi knjižnici, si ga rezervirajo in nekateri tudi podaljšajo.

9 SKLEPNE MISLI

Knjižnice prispevajo s svojo dejavnostjo k dvigu bralne kulture posameznika in naroda. Za človeka je branje sredstvo, ki mu pomaga, da se znajde v življenju. Branje je torej v naši vsakdanjosti nujno potrebno. Prispeva k našemu čustvenemu in intelektualnemu razvoju.

Na razvoj bralne kulture pri posamezniku vplivajo najprej starši, nato vrtec, šola, kasneje mediji in posameznik sam. Medtem, ko otroci v osnovni šoli še radi berejo in obiskujejo knjižnice, postane mnogim dijakom v srednji šoli obisk knjižnice le še nujno zlo, ko morajo v knjižnico po gradivo za delo v šoli. Iz nekoč navdušenih raziskovalcev med knjižnimi policami v osnovni šoli, ko so še radi brskali med knjigami v knjižnici, se prelevijo srednješolci v skromne bralce. Pravijo, da jim vzame šolsko delo preveč časa oz. da že tako berejo dovolj za šolsko delo. Veliko dijakov, ki so bili v osnovni šoli dobri bralci, meni, da jih nič ne zanima in da nimajo kaj brati. Da berejo srednješolci manj kot so nekoč, opažajo tudi učitelji. Samo 20 % - 25 % dijakov bere iz lastne motivacije (v prostem času). Te rezultate potrjuje tudi naša raziskava.

Iz raziskave lahko povzamemo naslednje ugotovitve:

V teoretičnem delu raziskovalne naloge smo ugotovile:

- Knjižnice zbirajo, obdelujejo hranijo in izposojajo knjižnično gradivo. Med knjižnično gradivo uvrščamo tiskane, zvočne, slikovne in elektronske zapise.
- Šolske knjižnice so sestavni del vzgojno-izobraževalnega procesa na šoli. Namenjene so potrebam učencev, dijakov, študentov (v nadaljevanju dijakov) in delavcem šole. Dejavnost šolske knjižnice obsega zbiranje, strokovno obdelavo knjižničnega gradiva, hranjenje in izposojanje gradiva ter opravljanje informacijsko-dokumentacijske dejavnosti. Gradivo šolske knjižnice posamezne šole mora vsebinsko zastopati vsa predmetna področja vzgojno-izobraževalnega dela posamezne šole.
- COBISS/OPAC je mrežna aplikacija knjižnično informacijskega sistema COBISS, ki omogoča knjižnicam in končnim uporabnikom knjižnic (bralcem), online dostop do bibliografsko-kataložnih podatkov v vzajemnem sistemu COBISS in do lokalne baze podatkov določene knjižnice. Uporabniki lahko s online dostopom preverjajo ali ima njihova knjižnica gradivo, ki ga potrebujejo. Gradivo lahko rezervirajo ali si podaljšajo izposojajo, že izposojenega gradiva.

V empiričnem delu raziskave smo ugotovile:

- Gimnazijci berejo med počitnicami več kot dijaki srednjih strokovnih in poklicnih programov. Med počitnicami bere 50 % gimnazijcev, medtem

ko je takih dijakov v strokovnih in poklicnih šolah le 30 %. Gimnazijci menijo, da bi lahko brali več, vendar nimajo dovolj časa. Dijaki ostalih programov menijo, da ne berejo veliko, ker jih knjige ne zanimajo.

- Dijaki/nje si izposojajo v knjižnicah največkrat knjige za šolsko delo (leposlovje za pouk slovenščine in strokovno literaturo). Takih dijakov je kar 65 %. Z raziskavo smo ugotovile, da jih samo 25 % bere v prostem času. V času počitnic jih bere iz lastne motivacije nekoliko več in sicer 40 %.
- Dijakinje berejo med počitnicami več kot dijaki. Fantje navajajo, da berejo več strokovno literaturo, medtem ko berejo dekleta raje romane.
- Dijaki/nje si izposojajo knjige v šolskih knjižnicah in splošnih knjižnicah. Ugotovili smo, da dijaki niso samo obiskovalci šolskih knjižnic, ampak da obiskujejo tudi splošne knjižnice.
- Tri četrtine dijakov meni, da je v njihovi šolski knjižnici dovolj literature, ki jo potrebujejo za delo v šoli. Večina dijakov je zadovoljna z izbiro knjig, ki jo ponuja njihova šolska knjižnica in tudi ne bi ničesar spremenili.
- Elektronski online dostop COBISS/OPAC pozna 60 % dijakov/inj. Manj kot polovica jih ta program za dostopanje do lokalnih baz podatkov knjižnic tudi uporablja. Dijaki/nje uporabljajo COBISS/OPAC-a za iskanje določenega gradiva, rezervacije gradiva, skoraj desetina pa si s pomočjo COBISS/OPAC-a izposojeno gradivo tudi podaljša.

10 VIRI

LITERATURA

- Idejni načrt razvoja slovenskih šolskih knjižnic. 1995. Šolska knjižnica, 5, 3, str. 4-30.
- IFLA/UNESCO-ve smernice za šolske knjižnice. 2003. Šolska knjižnica 13,3, str. 115-124.
- Kropp, P. 2000. Vzgojanje bralca : naj vaš otrok postane bralec za vse življenje. Tržič: Učila.
- Novljan, S., Steinbuch, M. 1996. Šolska knjižnica v izobraževanju za 21. stoletje. Ljubljana: Narodna in univerzitetna knjižnica.
- Pečjak, Sonja. 1996. Kako do boljšega branja. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo in šport.
- Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe. 2003. Uradni list RS, št. 73 (29. 07. 2003), str. 11085.
- Standardi in normativi za šolske knjižnice. 1990. V Vzgojno-izobraževalno delo v šolski knjižnici. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo. Str. 32-35.
- Vzgojno-izobraževalno delo v šolski knjižnici srednje šole. 1995. Ljubljana: Zavod RS za šolstvo.
- Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. 1996. Uradni list RS, št. 12/96.

ELEKTRONSKI VIRI

- <http://www.ce.sik.si/> [Citirano: 2. 3. 2008; ob 14. 20]
- <http://www.nuk.uni-lj.si/nuk3.asp?id=354740541> [Citirano: 24. 2. 2008; ob 11.30 uri]
- <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=199612&stevilka=567> [Citirano: 12. 2. 2008; ob 17.45]

11 PRILOGE

ANKETA

Pozdravljeni!

Smo dijakinje Poslovno-komercialne šole Celje. V letošnjem šolskem letu delamo raziskovalno nalogo z naslovom CELJSKI SREDNJEŠOLCI -UPORABNIKI KNJIŽNIC?

Z Vašo pomočjo želimo pridobiti določene informacije, ki bi nam koristile pri končnih ugotovitvah raziskovalne naloge in jih bomo uporabile izključno za namen raziskave. Prosimo Vas, da si vzamete nekaj minut časa.

Spol (obkroži): M Ž

Starost: _____ let

1. KAKŠNO ŠOLO OBISKUJEŠ?

- a) triletni program
- b) štiriletni program
- c) gimnazijo

2. KAKŠNE KNJIGE BEREŠ?

- a) strokovno literaturo
- b) poezijo
- c) romane
- d) drugo _____

3. ZA KAKŠEN NAMEN SI NAJVEČKRAT IZPOSODIŠ KNJIGE V KNJIŽNICI?

- a) za delo v šoli
- b) za branje v prostem času
- c) drugo _____

4. KOLIKO KNJIG SI NAENKRAT IZPOSODIŠ?

- a) eno
- b) dve
- c) tri
- d) štiri ali več _____

5. ALI BEREŠ TUDI MED POČITNICAMI?

- a) da
- b) ne

6. SE TI ZDI, DA DOVOLJ BEREŠ?

- a) menim, da dovolj berem
- b) bral/a bi lahko več, vendar nimam časa
- c) ne berem veliko, ker me knjige ne zanimajo
- d) drugo _____

7. KJE SI NAJVEČKRAT IZPOSODIŠ KNJIGE?

- a) v šolski knjižnici
- b) v splošni knjižnici
- c) drugo _____

8. KAKO POGOSTO OBISKUJEŠ KNJIŽNICE?

- a) 1-krat tedensko
- b) 3-krat tedensko
- c) 1-krat mesečno
- d) drugo (nikoli, vsak dan, ...) _____

9. KDO TI POMAGA PRI IZBIRI KNJIG?

- a) knjižničarka
- b) nasvet prijatelja, sošolca
- c) odločam se sam/a
- d) drugo _____

10. KAKŠNO GRADIVO SI NAJVEČKRAT IZPOSODIŠ V KNJIŽNICAH (KNJIGE, CD-JE, DVD-JE, VIDEOKASETE, ČASOPIS...)

11. ALI SI ZADOVOLJEN/NA Z IZBIRO KNJIG, KI TI JIH PONUJA KNJIŽNICA?

- a) da, zakaj _____
- b) ne, zakaj _____

12. JE V TVOJI ŠOLSKI KNJIŽNICI DOVOLJ LITERATURE, KI JO POTREBUJEŠ ZA DELO V ŠOLI?

- a) da
- b) ne

13. ČE SI NA PREJŠNJE VPRAŠANJE ODGOVORIL/A Z NE, NAVEDI, KJE DOBIŠ LITERATURO, KI JO POTREBUJEŠ ZA DELO V ŠOLI?

14. ALI BI KAJ SPREMENIL/A V KNJIŽNICI, KI JO OBISKUJEŠ?

a) da, spremenil/a bi _____

b) ne, ničesar ne bi spremenil/a, ker _____

15. ALI SI ZADOVOLJEN/A S KNJIŽNIČARKINO POMOČJO?

a) da

b) ne, ker _____

16. KATERE DEJAVNOSTI POLEG IZPOSOJE KNJIG IZVAJA VAŠA ŠOLSKA KNJIŽNICA?

a) knjižnično informacijska znanja (ure s knjižničarko v razredu)

b) srečanja z literarnimi ustvarjalci

c) razne razstave

d) druge kulturne dogodke

17. ALI SE VAM ZDI, DA JE VAŠA ŠOLSKA KNJIŽNICA DNEVNO ODPRTA DOVOLJ ČASA?

a) da, naša šolska knjižnica je odprta dovolj časa dnevno

b) ne, naša šolska knjižnica bi lahko bila odprta dlje časa

18. KOLIKO UR DNEVNO BI MORALA BITI ODPRTA VAŠA KNJIŽNICA? (Odgovori, če si pri prejšnjem vprašanju odgovoril z NE).

19. ALI POZNAŠ ELEKTRONSKI ONLINE DOSTOP DO COBISS/OPAC-a?

a) da

b) ne

20. ČE SI NA PREJŠNJE VPRAŠANJE ODGOVORIL/A Z DA, ODGOVORI ALI UPORABLJAŠ TA PROGRAM?

a) da

b) ne

21. KDAJ IN ZAKAJ UPORABLJAŠ COBISS?

Zahvaljujemo se Vam za sodelovanje
Marijana, Katja in Vesna